

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőségi iroda: Versecz, laktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchnerné felvételi és rendelési irodájában (az Andrassy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvetetnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszövellések.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pénteken délig beküldeni.

V. évfolyam.

Vasárnap 1896. évi december 13-án.

50. szám.

A társadalom szive.

Versecz, 1896. decz. 12-én

Közeleg az idő, amikor a társadalom sokat ócsárolt szive megnyilatkozik s a szeretet selyem kendőjével törül le az árva, az elhagyottak könnyeit, reményt, erőt adva az elcsüggedt lelkekbe. És bármilyen ridegnek mondjuk is a kort, a melyben élünk, mégis tisztelettel kell meghajolnunk a társadalom melegen érző szive előtt, amely poézist vegyít a rideg valóság közé s amely mindenkor megmutatja, hogy az ember nemes teremtménye a világ alkotójának.

Alkotmányos szabad államokban a törvényhozási működés mellett, csaknem egyenlően fontos tekintet, hogy a társadalmi működés miként néz szét eszközök után, melyek a humanizmus céljaihoz vezetnek. Sőt ez még fontosabb, amennyiben igen sok törvény a végrehajtásban gunyvá változik, de amit a társadalmi szellem óriás karja ápolásba vesz, az nem papírra írt törvény, melynek némelyike az élet szükségéből merített követelése a kornak.

A társadalomnak, mely már a civilizáció gyors vonatára felkapott, termékek teendőt kell elvégezni és azokat úgy intézni, hogy az önzés, balítélet és szerencsétlenség szirtjein hajótörést ne szenvedjenek. Mi nálunk is talán elmaradottságunk ösztönző érzetében hatalmassá kezd lenni minden téren a cselekvés buzgalmanak nyilvánulása.

A társulati szellem, mely a helyesen felfogott anyagi érdekek kivívására szólítja

a hivatott erőket, az emberi önzésből folyólag terjedni fog a tapasztalt sikerek után mind tágabb körben. Ezzel azonban a társadalom azon rétegének erősödése van elérve, melyet találoan az állam hátgerinczének szokás nevezni.

Hatalmas motor kétségkívül a nemzeti közbizonyosodásra nézve s mint ilyen első-rangu tekintet érdemel ezen materiális korban. Hanem az emberszeretet költői zománca kevésbé csillámlik rajta. Már pedig próza, a szív nemesebb érzelmeinek poézisével vegyítve adja meg a társadalomnak azt a tetszetős üde színt, mely a szervezet egészséges vérkeringésére vall.

Jóteknő egyletek! Kell-e fejtegetnünk azon forgalmat, melyet e szó kifejez, azt az áldást, melyet a szeretet kiapadhatatlan forrásából árasztanak jóteknő kezek a társadalom elhagyottjai számára? A tapasztalás a szeretet és önfeláldozás ezer csodáját tárja fel, az emberi kebelt minden szent és magasatos czélok elérésére alkotta.

A férfinemnek kötelessége világos; kiképzett értelemmel érvényesíteni a szellemi kincset a haza érdekében, vagy hős kézzel kardot forgatni.

A nő a kapott seb bekötözésével éri el az erény dicsőségét, mert szívugara szélesebb körre nem terülhet.

Ami nem azt teszi, hogy a nőnek csak a fájdalom könnyeinek letörlésénél, a kolduló erény vigasztalásánál, az éhező nyomor enyhítésénél nyílik a társadalomban — az otthon szentélyéről nem szólva most — tevékenységi tere.

A teremtés legszebb gondolatjának ezen finom szervű lény alkotásánál ily gyötrő czélja nem lehetett. A tisztult női érzelm és magasra vivő szenvedély azon magasabb tárgy felé emeli a női szív tiszta lángját, melynek a neve: haza. S mi más a haza, mint a népcsalád összessége, a társadalom. Az élet aranyfátyolából, mely alatt a lelki gyönyörök rejlenek, nem kell kibontakozni a nőnek, hogy a társadalom ujjászületéséhez járuljon. Nemes czélok feltevése, egy kis áldozatkészség s nemünkkel a nő egyenjogú faktorává válik a társadalmi reformnak.

A társadalom szive valóban a nő, az a nemesen, tisztán érző lény, aki találékonyságának egész erejével szenteli magát annak a czélnek, a melyet kitűzött maga elé s aki nem ösmer gátot, akadályt ott, ahol az elhagyatottságnak a szeretet vigasztaló szavára és létele van szüksége.

Vagy nézzünk körül az életben, a társadalmi harcok nemesebb, gyöngédebb fajtáiban nem mindig az elsők között találjuk-e a nőt? Bátorabb, erélyesebb, találékonnyabb a férfinál s bizony-bizony nagyon messze állanánk még a humanizmus cselekedeteinek gyakorlásában, ha nem állana oldalunk mellett a nő s kérő, buzdító szavaival nem sarkalna bennünket nemes tettekre.

Szép hivatás a nőé: a társadalom szivének lenni nem az utolsó feladat. De viszont gondoljuk meg az is, hogy a szív a legérzékenyebb része a társadalom nagy testének s a többi szerv egyöntetű működése szükséges hozzá, hogy életrevaló legyen az összeség.

Tárcza.

Toldi testvérei.*)

Irta. Herczeg Ferencz.

A hosszabb szünetet, a mely ebéd után a társalgásban beállott, a főerdész úr Toldi arra használta, hogy minden látható ok nélkül sziv-rehatóan nyöszörögni kezdett az ajtónál Toldi ragyogó szőru, vakondok-szinü óriás dogge volt.

A főerdész úr háza tájékan mindig lehetett látni ilyenféle pompás, de vadászemberre nézve haszontalan állatokat. Némelyek szerint pusztá uri kedvtelésből tenyésztette ezeket a parádés ebeket, mások azonban, a kik nem hittek az öreg vadász gavalléros hajlamaiban, azt állították, hogy alkalom adtan egy-egy nagy úrnak méreg drágán elszokta adogatni négy lábú kegyeltjeit.

— Valami baja van a kutyának? kérdezte a házigazda.

A főerdész nem válaszolt, hanem félvállról végigmérve Toldit, megvető hangon szólt a kutyához:

— Engem akarsz rászedni, szamá? Ne untass, hanem kotródjál vissza a kuczkódba!

A kutya olyan erősnek és bátorának látszott, mint a bika, az urának azonban feltétlenül engedelmességedett.

— Valami baja van Toldinak? kérdezte a háziasszony, a kit a szép állat láthatólag nagyon érdekelt.

— Ördöge van! mondta a főerdész. — Mikor ma reggel idejöttünk, a kert végeben megszimatozt egy kóborló agarat és most ki szeretne menni, hogy megkeresse Szellő urfit és kitorje a nyakát . . .

— Olyan verekedő természetű Toldi?

— Egy csöppet sem verekedő. Békés, sőt mondhatnám, hogy lovagias eb, de az agarakat kötelességből üldözi, mert alávaló vadászok és sok kárt tesznek a nyulaink közt.

Toldi, a ki gazdája korholó szavaira láthatólag igen elszégyelte magát, szomorúan a kályha felé ballagott, de aztan addig forgott körbe míg végre mégis csak az ajtó mellé telepedett. Ott nagyot ásított, a keresztbe tett két labara rakta a nagy fejét és lehunyta a szemét.

— Elalszik, mondta valaki.

A főerdész azonban nevetve rázta meg a fejét.

— Csak szimulálja az alvást, magyarázta suttogó hangon. — El akarja magáról terelni a társaság figyelmét. Ha aztan valaki véletlenül kinyitja az ajtót Toldi nesz nélkül ki fog surranni az udvarra . . .

A kutya hunyorgó szemöldöke alól tényleg egy-egy éles oldalpillantást vetett az ajtó felé.

— A főerdész úr jeles kutyaismerő lehet? vélekedett a háziasszony.

— Jobban ösmerem őket, mint az embereket, mert többet érintkeztem velük, mint az embertársaimmal, válaszolt a főerdész. — Megvallom azt is, hogy egyik-másik emberről csak közvetve tudtam magamnak ítéletet alkotni: tanulmányoztam a kutyáját és annak a jelleméről következtettem a gazdája jellemére. Mert a kutya hűséges tükörképe a gazdájának. Szóval: mond meg nekem, hogy milyen a kutyád és én megmondok neked, hogy ki vagy magad . . .

A főerdésznek ez a mondása nevetésre ingerelte a társaság egyik felét és bosszantotta a másikat. Az öreg ur azonban szokott hidegvérrel és makacsságával védte különös álláspontját:

— Az ebeknek természetből fogva bizonyos közös jellemvonásaik, vagy ha úgy tetszik: ösztöneik vannak, a melyek azonban különféle képpen fejlődnek az emberekkel való együttélés következtében. Egyik állatra sincs a kutya, a nevelés oly átalakító hatással, mint éppen a kutyára . . . Jól nevelt kutyája csak jó embernek lehet . . . Minden kutyára átragad valami környezetének modorából is. Okos embernek okos a kutyája, rokonszenves és tisztességes embernek nyájas és tisztességes kutyája van. Láttam már fölfuvalkodott, képzelődő bolondot is kutyában: annak a gazdája nagyzási hóbortban leledzett. Elkényeztetett, ideges uri asszonyoknak szeszélyes, a perfidiáig önző ölelők szokott lenni . . .

*) Az „Almanach”-ból. Szerk. Mikszáth Kálmán. Egyetemes Kegénytar XII. évfolyam 3-4. füzet. Singer és Wolfner Budapest. Ára 1 frt.

Ne forduljatok el hát a nőtől, ha a szeretet nevében fordul hozzátok segítségért, nemesebb dolgot nem cselekedhettek, mintha munkájában támogatjátok.

Felhívás.

Egy árvaházi alap létesítése céljából általam több év előtt megindított törekvéseim oly kedvező sikert eredményeztek, hogy az építési alap javára eddig már 22.501 frt. 50 kr., az árvaalapítványok javára 3395 frt. 02 krnyi összeg van a helybeli pénzintézeteknél gyümölcsözőleg elhelyezve, mely összegnek nagyrésze az új évi üdvözetek megváltásából származik.

Ezen kedvező eredmény által felbátorítva az 1897. új év alkalmából is Versecz város nemesszívű polgáraihoz bátorodom fordulni azon kéréssel, miszerint ezen jótékony célra az 1897. új évi üdvözeteket bármily csekély összeggel megváltani sziveskedjék, mely összeg fenti célra fordítani és nyilvánosan nyugtáztatni fog.

A megváltás eszközölhető a rendőrkapitányságnál, és a helybeli lapok szerkesztői irodaiban, a hol a megváltási jegyek ki fognak adatni.

Verseczen, 1896. évi december 7-én.

Seemayer,

kir. tanácsos, polgármester.

Kérelem.

Versecz város iskolaszéke az idén is úgy, mint más években karácsonyfát kíván felállítani a tisztelendő nővérek vezetésére bizott elemi leánynevelőiskola munkatermében oly szegény sorsú fiú és leánynevelődek számára, kiknek szülei a szent ünnepek alkalmából gyermekeiknek még legcsekélyebb ajándékot adni sem képesek.

Tisztelettel fordulunk tehát városunk nagylelkű közönségéhez, hogy fáradozásainkat gyámoltani, a szegény gyermekek karácsonyfája számára taneszközöket, ruhákat ajándékozni, vagy bár mi csekély összeg felajánlásával azok beszerzését elősegíteni sziveskedjenek.

A kegyes adományokat — melyek nyilvánosan nyugtáztatványoztatnak — tisztelettel kérjük az elemi fiú nevelőiskola igazgatóságához, vagy a leányiskolába a tisztelendő főnökhöz küldeni.

Versecz, 1896. évi nov. hó 29-én.

A városi iskolaszék.

Látták már valami különöz embergyüölölőnek a kutyáját? Nem volt négylábu különöz a bestia? A vadász kutyája maga is vadász, a juhászé meg négylábu bojtár . . . A paraszt kutyája együgyü, durva ficzkó, néha fufangos, de általában igen becsületes. Ismétlem: mond meg nekem, hogy milyen a kutyád és én megmondom, hogy ki vagy magad . . .

A főerdész ur, ha egyszer belemelegedett a beszédbe, nem hallgatott el egyhamar.

— Elmondok önöknek egy megtörtént dolgot, a mely némelyeket önök közül talán meg fog győzni. Ime, az én Toldimnak három eleven ikertestvére van; kettő him, a harmadik pedig szuka. Vajda, Deli és Kata a nevük. Kölyök korukban negyedfél esztendővel ezelőtt elajándékoztam mind a hármat. Vajda a volt gazdámnal a gróf udvarán nekedett, Katát elkérte tőlem a gróf jószágigazgatója, Delit pedig az uradalmi ügyész. Két évig egyikét sem láttam a kutyáknak. Ekkor egy igen kellemetlen véletlen következtében sorra kellett látogatnom a három urat és ez alkalommal meggyőződhettem róla, hogy mivé nevelődött Toldi három testvére.

Ugy volt, hogy egy testi lelki jóbarátom valami hajmeresztő ostobaságot követett el. Hogy mit csinált, az nem tartozik ide; elég annyi: ezer forintra volt szüksége, vagy pedig főbe lőhetne volna magyát.

Elhatároztam, hogy segítek rajta, mert csodálatos ember volt az Istenadta . . . Nekem azonban nem volt pénzem. Kitől kérjek? Elmentem a grófhöz! Kétszer beszéltem csak életemben a kegyelmes urral, de rengeteg gazdag ember és nem tudtam elképzelni, hogy egy szegény ördögöt meg ne szánjon rongyos ezer forint erejéig.

NAPI HIREK.

Nász és ezüstkodalom czim alatt főispánunk esküvőjéről következőleg emlékeztek meg a fővárosi lapok: Szerencsés frigykötésüknek negyedszázados évfordulóján ritka szép családi ünnepet ültek meg Magyarország igazságügy-ministere, Erdély Sándor és neje, szul. Halász Jolán. Huszonöt esztendő boldog családi életük évforduló napján saját ezüstkodalmukkal egyszerre ünnepelték meg leányuknak, Magdának esküvőjét, a kit a házasság szent kötelékével fűzött magához főispán gaadi Pálffy Elemér. Az igazságügy-minister és a völegény családja, hozzátartozóik és barátai vidám örömben ünnepelték az új frigykötést Erdélyi Sándor boldog családi tűzhelyén. Az igazságügy-minister pipa-utcai lakását már a délelőtt folyamán megtöltötte a szerencsekívánó násznép sokasága. A magyar lakodalmi ünnepség atyafiságos, meleg hangulatával ünnepelték a régi és az új boldogságot. Gratulációk egész tömege érkezett szakadatlanul. Az új pár házasságkötését igaz szerencsekívánatok kísérték és fogadták mindenfelől. Az esküvői szertartás délután folyt le. A jegyesek, örömszülék és a násznép délután négy órakor vonultak a Kálvin-téri anyakönyvi hivatalba, a hol Kühnel Gyula anyakönyvezető végezte a polgári esküt. A kötés után lendületes megleghangu szép beszédet intézett a fiatal párhoz. Tanukként Karap Ferencz főrendiházi tag és Potyondy Ferencz, mindketten nyugalmazott kuriai bírák, szerepeltek. A polgári kötés után, fél ótkor a gyönyörű nászközönség az egyetemi-templomba ment, a melynek padjai zsufolásig megteltek a közélet és a társadalmunk kitünőségeivel, szép és előkelő hölgyekkel. A mint a násznép a templomba lépett, felhangzott a gyönyörű nászadal, a melyeket a budai dalárda tagjai adtak elő. A nászadal elhangzása után történt meg az egyházi szertartás. Dessewffy Sándor csanádi püspök először az új parhoz intézett emelkedett, megható szép beszédet, azután az igazságügy-ministerhez és nejehez, hálát adva istennek negyedszázados családi boldogságukért és kérve azt számukra még nagy időnkig. A miniszter és neje megáldoztak, a püspök pedig ezután összeeskette az új párt a kiket tiz nyoszolyólány — egyik szebb mint a másik — kísért az oltarhoz: Erdély Zsuzsa és Ilonka, Mayer Margit, Filep Erna, Kovács Ilonka, Rákosi Lenke, Kétly Aranka és Annuska, Györgyhazy Ilonka és György Ilonka. A kettős családi örömnünnep este lakomá fejezte be. Az előkelő, szép társaság 9 órára a Continental szálloda termeiben gyűlt össze, a hol pompás kedvben kitünő hangulatban a késő éjjeli órákig maradtak együtt, tartós és zavartalan boldogságot kívánva az új házasoknak és — az igazságügy-minister és

A grófi kastélyban azt mondták nekem, hogy a kegyelmes ur a fürdőkadban ül éppen, de ha fél órát varok az előszobában, elfogadhat. Öt percet ültem már magamban, mikor egy gyönyörű dogge lépett be. Azonnal megosmertem Toldim fivérért.

— Vajda! kiáltom.

Az eb azonban egy vakkanással sem válaszol, hanem komor fonséggel leheveredik a szőnyegre, figyelmesen nézve az ablakban zümögő legyekre. Odamegyek hozzá, megsimogatom a szőret. Vajda csodálkozva, szinte megvetően mér végig, miközben halkán és közvetlenül morog . . . Egy fél zsemlye volt a zsebemben, azt udvariassan fölajánlom neki. A bestia azonban asitva fordít nekem hátat, aztán a szalon ajtóhoz megy, ott fölágaskodik a kilincsig, kinyitja a szárnyas ajtót és eltűnik a szobában, a nélkül, hogy csak vissza is nézne rám. Unta a társaságomat a fölfuvalkodott bestia!

— A gróf szoba sem fog velem állani! mondtam magamban.

Mikor később előadtam neki alázatos kéresemet, a kegyelmes ur tényleg igen röviden végzett velem.

— Nagyön meglep, hogy hozzám fordul. Mi jutott eszébe? Banknak néz engem? Tanácslom, hogy ne avatkozzék ilyem dolgokba. Ügyeljen, hogy rendben legyenek a maga számadásai. Jó napot!

Meglehetősen el voltam keseredve, de azért mégis elmentem a jószágigazgatóhoz, a Kata gazdájához. Csak futólagosan ismertem azt az urat épp úgy, mint az ügyészt is, mert egyikük sem volt vadászember.

Az igazgató nem volt otthon, az udvarán azonban ott láttam a Katát. A kutya nagyon piszkos volt és feltűnően kövér.

nejének. A mely jó kívánsághoz kétségtelenül hozzájárulnak mindenfelől az országban, a hol őket ismerik." A fentebbi tudósítást kiegészítjük azzal, hogy az új pár Hetfőn d. u. érkezett városunkba. A vasuti állomáson nagyszámú és előkelő közönség jelent meg fogadtatásukra. Seemayer János kir. tan. polgármester rövid beszéd kíséretében pompás virágcsokrot nyújtott át. A meleg óváczió igen kellemesen lepte meg a főispánét, s meghatottan mondott érte köszönetet. Midőn még felemlítjük azon körülményt, hogy az esküvő napján, Vasárnap számtalan üdvözlő sürgönyt küldtek lakosaink, igaz szívvel kívánjuk, hogy az új pár, a lakosság osztatlan tisztelete és szeretete által környezve élvezze az ég minden áldását. Isten hozta kö-rünkbe városunk legelső úrnőjét!

Szép kitüntetésben részesült a múlt csütörtökön Braichler Ferdinand előkelő fűszerkereskedőnk azon alkalomból, hogy most volt negyedszázados évfordulója azon napnak, mióta a több mint 12.000 lélekkel bíró rom. kath. egyházközség gondnoki állását a hivek legnagyobb meglegedésére buzgón és lelkiismeretesen tölti be. Az egyháztanács nemcsak jegyzőkönyvi köszönetet szavazott derék hivatalnokának, hanem alkalmat kívánván adni arra, hogy az elismerés szép koszorújának atadásánál a polgárság is részt vehessen, a múlt csütörtökön minden ízében sikerült bankettet rendezett a „Szőlővenyige“ nagytermében, mely alkalommal több mint 100 résztvevő jelent meg, hogy köztisztelettel, adozzon a derék polgárnak, ki nem csak é téren hanem mint a közs. iskolaszék gondnoka s mint a verseczi kerületi betegsegélyző pénztár elnöke is szép tevékenységet fejt ki. A banketten legelső sorban Lászlóffy László apát plébánus emlékezett meg az ünnepléte érdemeiről, majd az egyház világi elnöke Dr. Seemayer Károly üdvözölte s átnyújtotta az egyházközség értekes, diszes ajándékát, mely ezüst íróeszközből áll. Az ünnepléte meghatottan mondott köszönetet a szép kitüntetésért, s hangsúlyozta, hogy ezentúl is oda fog terjedni minden igyekezete, hogy polgártársai bizalmát kérdemelje s lelkiismeretes munkát végezzen. Az ezután következő tisztek sorából kiemeljük az öreg templomatya Mihajlovits József felkoszöntőjét, ki Dessewffy csanádi püspök, a szeretett és tisztelt főpásztorról emlékezett meg. Boiger Károly népisk. igazgató az evang. egyház, Million lapszerkesztő a polgárság nevében Greszler Gy. evang. lelkész egyháza nevében üdvözölte az ünnepléte. Beszéltek még: Dr. Froniusz városi orvos, Geiger rom. kath. káplán, Sparger izr. egyh. jegyző, Perjéssy lapszerkesztő (az ünnepléte nejét és családját köszöntette fel) Veronits lapszerkesztő, Rosen ny. plébánus (magas szárnyalású szép beszédben éltette a polgárságot) Dr. Weisz orvos, Dr. Babinszky

— Kata! kiáltottam.

A farkat csóválva közeledett felém.

— Mivel etetik? kérdeztem az udvaron ácsorgó kocsistól.

— Kukoriczamaléval, de felfal az mindent, a mit össze tud lopkodni.

— Hat tolvaj?

— De mekkora! Fölmászik a padlásletrán is a friss tyuktojás után és kunn a réten megfojtja a parasztlibat is. A nagyságos ur azért már agyon is akarta lövetni . . .

Kata ezalatt nyájias pofával dörgölődött hozzám. Barátkozó természetű szuka volt. Kivettem zsebemből a fél zsemlyét, a mit Vajda ur oly dolyfösen utasított vissza és megkínáltam vele. Elfogadta, de nem ette meg, hanem az udvar végére kullogott vele és ott kaparászva félig betemette a homokba.

— Már akkor inkább oda adjuk a csirkéknek, mondtam magamban.

Mikor azonban föl akartam venni a zsemlyét, a bestia bösz morgással, csattogó fogakkal csapott elém. Nem hagyta a zsemlyét, ámbar neki sem kellett.

— Nem fogok pénzt kapni az igazgatótól, mondtam magamban.

Az igazgató, mikor meglátott, úgy megörült, hogy majd kiugrott a bőréből. Megölegetett és édes bátyaurának nevezett. Pénze azonban nem volt. Honnan is volna neki, szegény botos ispánnak? Jó tanácscsal azonban szolgálhat a kedves bátyaurának . . . Volna egy kliense, a kit megnevezni nem lehet, az talán adna . . . De csak váltóra, biztos jótállókkal. Jókora kamatot is követelne persze, körülbelül husz perczentet — de olyan sürgős a dolog . . .

Biztosra vettem, hogy a maga pénzét adna ki uzsorakamatra. Egy napi gondolkozási időt

főreál. isk. hittanár, ismételten Lászlóffy és Dr. Seemayer stb. A bankett folyamán Dr. Froniusz egy életrevaló eszmét is megpendített, mely abban áll, hogy az egyházközség pmpás fekvésű, de jelenleg paragon fekvő szőlői újból helyreálltassanak. E célból aláírási ívet nyitott meg, mely igen szép eredménnyel végződött, a jelenvoltak versenyeztek az ajánlatok megtevésében. Az ünnepély a legszébb rendben folyt le. A vendéglős kifogástalan jó ételekkel és „igazi“ borral szolgált. E sorakat befejezván kívánjuk, hogy az ünnepelt jubiláns még sok hosszú évig élvezze azon közelséget, melyben jelenleg részesül.

Halálozás. Kerpel Ede városi fogyasztási adóhivatali főnök neje szül. Róth Johanna úrnő élete 49-ik évében hosszabb szenvedés után f. hó 7-én elhunyt. Béke poraira.

Törvényhatóságunk hónap Hettfőn délelőtt tartja meg rendes havi közgyűlését. A társorlat 17 pontot tartalmaz, melyek közül legfontosabbak: a kegyurasági kérdés, Macadámaszfalt munkák, épületvasárlás az új óvoda számára stb.

Mulatságok. A verseczi férdfalárda sylvesteri mulatságára már nagyban készül. Ugyanakkor az iparosok dalárdája is rendez hangversenyt és táncmulatságot. A Glückmann-féle vígadóban hangversenyt rendez f. hó 26-án a fehértemplomi katonai zenekar. F. hó 20-án a tánciskolák növendékei tartanak próba bált.

A fehértemplomi társaskör f. hó 5-én a múlt szombaton tartotta meg ez évadban első társaskori estélyét, a melyen közel 100 tagból álló intelligens közönség gyűlt össze. A műsorból felemlítjük özv. Udvardyné kitűnően előadott és közkívánatra megismételt dalait, melyeket Truppl Karoly polg. isk. zenetanár kísért, továbbá Dr. Mannheim Jakab járásorvos „Légy“ című monológját, melynek sikerült előadása a közönségnek nagy élvezetet szerzett. Nagyon élénk tette a mulatságot a Dr. Perjéssy M. társasköri elnök által rökonzott farsangi bohóság (Confette és serpentin dobálás). A kitűnő mulatságot kéthetenként ismételn fogják.

Szegény gyermekek karácsonyfája. A Bernácsky Irma k. a. vezetése alatt álló urbani utcai városi szegény gyermekek menhelyén ez idén is úgy, mint más években karácsonyfát állítanak fel a kicsinyek részére. A könyörülő emberbarátokat, különösen nemes szívű hölgyeinket felhívjuk, hogy becses ajándékaikkal segítsenek a szegényeken, kiknek szüleiktől nem telik fényes karácsonyfa. Lássák ők is a kis Jézus ajándékait s az ő szívük is örülhessen az örvendezőkkel.

Plasztikus tájképkiallítás. A mi élelmes verseczi polgáraink közül sok minden kitelik.

kértem és addig is elmentem szerencsét próbálni a fiskálishoz.

Az udvarára érve, először nem is a gazda, hanem Deli után tudakozódtam.

— Ott van a hátsó udvaron, mondták a cselédek — most etetik éppen.

A kutya haragos ugatással rohant elém.

— No, öreg mi baj? kérdeztem.

Megállott és morogva nézett rám. Aztán szaglászva közeledett, mikor pedig megveregettem a nyakát, már megfélekedett az előbbi haragjáról és nyájas közömbösséggel csóválta a farkát.

— Lehet vele beszélni, mondtam magamban.

Deli időközben jó étvágyal látott megint az ebédjének, én pedig mellette állottam és folytattam az ösmerkedést. Önök nem is képzelik, hogy baratsagos, nyílt föllépéssel milyen gyorsan lehet megnyerni egy haragos, de egyébként tisztességes kutya rokonszenvét.

— Hát jó az ebéd, öreg? Mi? Hadd lám! Kukoricza leves, sárgarépa — na, megjarja! Mi az ördögöt, csirkecsont is van? Az mar beszéd! Ezt a czobot ideadhatnád nekem, öreg . . . Marad neked elég!

Mikor ki akartam venni a csontot a vályuból, megbotranykozott morgással kapott a kezem után. Kapacitálni próbáltam . . .

— Ne komizkodjál, Deli! Nem vagy te paraszt kuvasz! Ezért a rongyos csontért — hát nem marad neked elég? Latod, nagyon kell nekem a csont . . .

A kutya természeté egy ideig még morgott belőle, aztán — vigyen el az ördög a csontoddal együtt! gondolhatta magában — kedélyes farkcsóválással falta tovább a répáját, nem bánva, hogy elviszem a csontot.

— Meg lesz a pénz! ujjongtam magamban.

Nem is csalódtam. Az ügyész, mikor előadtam kérésemet, gorombáskodni kezdett velem. Később sopánkodásra fogta a dolgot. Mikor

Vállalkozási hajlamuk nagy és sokszor igen szép eredményeket érnek el. Egyik ilyen fia városunknak Albach Antal Józsi. ki tapasztalván azt, hogy az újabb, körben forgó mechanikus panorámák milyen nagy kedveltségnek örvendenek, ő is beszerzett egy ilyet, s azonfelül egy kitűnő Edison-féle fonográfot s most ezekkel bejárja nagy Magyarországot. Jelenleg a nagy piacon lévő „Dragits“-féle házban van felállítva a kitűnő plasztikus képeket mutató panoráma s megnézése valóban élvezetet nyújt és rendkívül tanulságos, mulattató. Hetenként újabb és újabb kitűnő fényképek kerülnek közszemle alá. Az ügyes vállalkozásra és a kibocsátott hirdetésekre felhívjuk T. Cz. olvasóközönségünk figyelmét.

Könyörülő emberbarátok figyelmébe. A helybeli evang. egyház ez idén is, úgy, mint más években gondoskodni kíván arról, hogy a szegény hűvek gyermekeit meleg téli ruhával lássa el. E célból könyöradományok gyűjtésére küldte tudó Greszler Gyula lelkész igazolványával ellátott kis hitsorsosait, hogy bekopogtatván azok házaiba, kiket a jó teremtő földi javakkal áldott meg könyöradományokat gyűjtsenek a szegény gyermekek számára. E kis küldöttek körutjokat már megkezdették. A legmelegebben ajánljuk őket a lakosság pártfogásába és figyelmébe.

Vármegei hír. A belügyminiszter helybenhagyta Temes megye költségvetését, mely öt új szolgabírói és egy alleveltárnoki állást szervez; egyuttal az állami javadalmazást 128.300 frtról 139.965 frtra felemelte. Temes megye közigazgatási bizottságának tegnapi elölött tartott ülésében Molnár Viktor főispán meleg szavakkal méltatta Mayer Károly orsz. képviselővé megválasztott volt megyei főjegyzőnek érdemeit, melyekért elismerést szavazott a bizottság. Deschán alispán indítványára a bizottság kérényezni fogja a földmívelési minisztertől, hogy a horvátországi sertéskevíteli tilalmat, mely a délvidéki piacokat súlyosan érinti, oldja fel vagy legalább enyhítse.

Bücher László és társai bűnygyében f. hó 7-én fejezte be a fehértemplomi kir. törvényszék az 5 napig tartó végtárgyalást. Az ítéletet f. hó 8-án hirdette ki a törvényszék mely szerint Bücher Lászlót bűnösnek mondotta ki a btk. 465. és 477. §§-aiba ütköző, hivatalos hatalommal való visszaélés büntette és a megvesztegetés vétsége miatt s ezért 1 évi s 6 havi börtönrre, 3 évi hivatalvztsztsre és politikai jogainak elvesztésére ítélte. A vizsgálati fogsággal azonban 8 hónapot kitöltöttek vettek s mivel állandó lakása, családja van — az ítélet jogere emelkedéseig — szabad lábra helyezték. A többi büntetendő cselekmények alól fölmen-

pedig megtudta, hogy egy család sorsa forog kockán, egyszerre elhallgatott, kinyitotta a pán-czélós szekrényt és élembe lökte a tiz százast.

— Itt a pénz! Visszaadja, a mikor tudja . . . Kamatról ne beszéljen az úr, mert kilököm . . . Akar egy pohár szilvriumot?

Ennyi az egész! — fejezte be elbeszélését a főerdész. Azért mondom: minden kutya hű-séges tükörképe a gazdájának . . .

Talan tovább is beszélt volna, ha Toldi, a ki mindeddig nyugodtan feküdt az ajtónál, hangos vonításba nem kezd. A hátsó két lábán ült, a teste görcsösen vonaglott és remegett, a pofáját pedig szenvedő kifejezéssel emelte a padmaly felé.

— A bestiának megint gyomorgörce van? — mondta a főerdész, helyéről felugorva. Zöld ugorkát zabált a kertben . . .

Azzal kinyitotta az ajtót.

— Coki, nyavalyás!

A kutya kikotródott. Mikor aztán künn volt, elvetette magát és harangtiszta, vidám csaholással és hosszú szükekében a kert felé felé vágatott, a hol reggel a kőborló agarat látta . . .

— Teringettét, káromkodott a főerdész, — az alávaló most mégis rászédett! Gyomorgörce szimulált, hogy kirugjam a szobából. Hallottak már ilyet?

— Hát nem beteg?

— Kutya baja! Hiszen láthatják: ott iramodik!

— Hogyan, kérdezte a háziasszony, — hát Toldi hazudni is szokott?

— Biz azt megseleksi néha . . .

— A főerdész ur pedig az mondta, hogy a kutya hűséges tükörképe a gazdájának?

Az öreg ur napsütötte arcza rákvörös lett.

— Engedelmet kérek — meglehet, hogy néha elvetem a sulykot — de ez a história, a mit elmondtam, az elejétől végig igaz!

tették, mert mindent tagadott, a tanuk pedig másképpen vallottak a vizsgálat alatt és másképen a végtárgyaláskor, egymásnak ellenmondottak stb. úgy, hogy jó részét nem is lehetett eskü alá bocsátani. Bűnségei közül 6 havi börtönrre ítélték Seemayer Andor rendőrt, ellenben Vörnle Miklóst és Andrejevics Joszimot a megvesztegetés vádjá alól fölmentették. Andrejevics Joszim az a híres pénzhamisító és csaló, kit a mitroviczai törvényszék már 6 évre e miatt elítélt s a kinek még 6 $\frac{1}{2}$ éve van leülni való s éppen ezért a budapesti fegyházból kíséret mellett küldötték ode végtárgyalásra, a honnan ismét visszavitték Budapestre. Verseczen különben 6 háza van. A büntetés enyhítéseért felebbeztek az elítéltek, annak szigoritásaért pedig az ügyész is.

Temes megye népoktatásügye számokban cím alatt a Temesvárott megjelenő „Délvidéki Tanügy“ a következőket írja az 1985—6 tanévről. A tankötelesek száma a községi előljárásságok által beküldött összeírások szerint 80.950, a kik közt volt kor és nem szerint 6—12 éves fiú 28.945, leány 278.29 és 13—15 éves fiú 11.312 és leány 12.864. Ezek közt volt magyar 4162, német 31.990, román 29.731, tót 678, szerb 10.429, horvát 235 és ruthén 745. Megjegyzendő, hogy a magyarokhoz 8 cigány, a ruthénekhez 677 bolgár és a tótokhoz 267 cseh hozzá számított. A tényleg iskolába járók fősszege: 69.665 és pedig járt az elemi mindennapi népoktatásba 49.713, ismétlő iskolába 14.144, iparostanoncz iskolába: 2939, kereskedő tanoncz iskolába 166, a polgári iskolába 1050, a felsőbb leány iskolába 408, felső kereskedelmi iskolába 198 és közép iskolába 1047. Iskolába nem járt 14.027. A megyében volt 34 állami, 107 községi, 56 róm. kath., 17 gör. kath., 160 gör. kel., 5 hel. hitv. ref., 4 ág. evang., 7 magán és 1 egyesületi iskola, a melyekben 779 tanító működött. A tanítók közt volt 721 képesített és 58 nem képesített, rendes 687 és 92 segéd, férfi 681 és 98 nő. Feltűnő ebben a statisztikai kimutatásban az iskolába nem járók rengeteg száma; 14.027 tanköteles egyetlen megyében. Pedig Temes megye a legrendezettebb vármegeyk közé tartozik. Érdekes volna megtudni, hogy a hadkötelesek közül a fenti számok arányában kivonhatja-e magát ennyi a katonai szolgálat alól! Vagy az adókötelesek közül az adófizetés alól?! Ez éppen a különbség a népoktatási törvény és az adó- vagy hadi törvények végrehajtása között. Amilyen kérlelhetlen szigorral járnak el az egyiknél, épp olyan lazán kezelik a másikat. Meddig lesz ez még így nálunk?

Erdélyi aranybányászat. Lapunk hirdetési rovatában közöljük a „Fortuna“ aranybányászvénnyársaság hirdetését, melyre felhívjuk itt is olvasóink figyelmét. A társaság alapítói a lehető legnagyobb óvatossággal és körültekintéssel oldották meg feladatukat, midőn megszerezték a Szent-Endre nevű bányát, mely a mellett, hogy aranyban gazdag, egyszersmind nagyobb mennyiségű zuzóérczet is tartalmaz. E bányában három egész esztendeig folytak a feltárási munkálatok, s 60.000 frtot meghaladó kiadásokat tettek a vállalkozók, hogy a bányát teljesen feltárják és átvizsgálják. Ezen munkálatok eredménye a lehető legkedvezőbb. Remélni lehet, hogy e bánya, mely most már kellő üzemlőkével és berendezéssel is fel lesz szerelve, rövid idő alatt Európa legjövedelmezőbb aranybányái fog sorakozni. Mint a lapunk mai számában közölt hirdetésből kitűnik, a részvényeknek csak a felét bocsátják aláírásra, míg a másik felét az igazgatóság és az alapítók maguknak tartják meg. A részvények névértéken, 25 karonájával bocsátatnak ki és így a kevésbbé vagyonosnak ki és így a kevésbbé vagyonosnak is modjában van egy jövedelmezőnek ígérkező vállalatban, részt venni. Az aláírás december hó 12-ikétől 20-ikáig lesz és az aláírt összegek postautalványon is beküldhetők a hirdetésben megjelölt helyre. A további feltételek az aláírási felhívásból tudhatók meg.

Irodalom.

Galgavölgyi csárdással zárja be az 1896-ik évi III-ik évfolyamát a „Zenélő Magyarország“ most megjelent 24-ik füzetében. Zsadányi Armánd nagyon népszerű csárdása ezen 4 szép nótakból van összeállítva: „Katonának kell lenni a legénynek“, „Már én többet a fútczán végig menni nem merek“, „Édes anyám a kendőm“ és „Csalfa szive, csalfa lelke“. Ezen kívül van még e füzetben Yvontól egy remek szép angol négyes tánc „Aurora“ Pas de quatre, Gerdál C. „Milája“ című felette dallamos orosz-román magyar szöveggel ének- és zongora. A jelen

évfolyamnak ez az utolsó füzet, amely 1896. évfolyam különösen gazdag és értékes tartalmát röviden összegezve 40 magyar nótát, 10 műdalt magyar szöveggel, 3 kuplét, 4 opera-részletet, 5 indulót, 4 keringőt, 8 polkát, 3 csárdást, 1 francia négyest 25 salondarabot, 1 négykezes darabot és 5 hegedű darabot közölt a „Zenélő Magyarország” az 1896-iki évben. mi már magában igazolja, hogy derék munkát végzett e folyóirat, a mikor csekély 4 frtért ily gazdag halmazt nyújtotta a legjobban megválasztott zeneműveknek, s méltán rászolgált a közönség oly nagy mérvben megnyilatkozott bizalmára. A teljes évfolyam, úgy az 1894. és 1895-iki is pompás diszkötésekben kötetenként 5 frt. 40 kr-ért kapható és a legalkalmasabb karácsonyi ajándék tárgyat képezi. Az 1897-ik IV. évfolyamra pedig előfizetni egészévre 25 füzetre 4 frt, félévre 12 füzetre 2 frttal a „Zenélő Magyarország”, kiadóhivatalában, Budapest, VI. Csengery-utca 62. sz., honnan mutatónyiszámot ingyen s bérmentve küldenek.

Szerkesztői levelezés.

K. R. Az olyan dolgokról — melyekről kiténik, hogy bosszú kifolyásai — nem vehetünk tudomást. A családi szentélyekbe nem illik betolakodni. A nyomda sem merje nevezni magát. Valószínűleg nem is helyben készült. — czi Budapest. Látogatásod híre felett nagy a mi örömünk. Karácsonykor Gőmörből is kapunk vendégeket. — Üdvözlöt

Nyitlér.

Foulard-selyemet 60 krtól 3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai, s. a. t. a legújabb mintázzal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes Henneberg selyemet 35 krtól 14 frt. 65 kr. méterenként sima, csikos, kockázott, mintázott damasztot s. a. t. (mint egy 240 különböző minőségben 2000 szín és mintázzal s. a. t. a megrendelt árú postabér és vámmentesen a házhoz szállítva mintákat postafordultával: küld **Henneberg G. (cs. és k. udvariszállító) selyemgyára Zürichben. Svájcba címzett levelekre 10 kros, és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.**

Tea

Perloff Wassilie és fiai
udvari szállítók oroszország és külföldön
Moszkva
Fenti czégnél kitéendő
tea nemei
eredeti csomagolásban és árban csakis
Perl János fiainál, Mosócson (Túróc megye) kaphatók.
Árjegyzékek kívánatra ingyen.

Tea

Öreg és ifjú férfiaknak!

A legjobb és legkísérletelt pótlékok
Copaiva-Cubeba és Santálgyöngyökhöz, Zink-befecskendezéshez.

Dr. Müller főorvosos **Injection Pilulái**, orvosi rendelvényszerint készíttve orvosok által kipróbálva a **nyákhártyák** mindennemű betegsége (kifolyás) ellen, gyors és kitéendő eredmény. A legidősebb bajoknál is teljes sikerrel alkalmazottik utóbajok nélkül. **Az eredmény gyakran már pár napi használat után bekövetkezik.**
A szer ára pontos orvosi használati utasítással Nro. I. újonnan keletkezett bajoknál 1 frt. 60 kr.; Nro. II. üdült cronicus bajoknál 2 frt. 50 kr. Postán küldve 25 kr. pakolási költség.
Az egyedüli fő- és kiegészítő raktár: **Szt. György-Gyógytár, Bécs, V 2., Wimmer-utca 33. sz.,** hová minden megrendelés küldendő. — Kérjük ezt a hirdetést kivágni és eltenni.

5003. szám — 1896. tkv.

Árverési hirdetés.

A verseczi kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Popov Vasziliev javára özv. Popov szül. Stanovjev

Gyula vagyis mint kk. Popov Perszida és Anesa s t. gyám-anya ellen 40 frt. tőke, ennek 1896. évi április hó 1-től járó 5% kamata 21 frt. eddigi jelenleg 8 frtban megállapított költség erejéig az árverést elrendelte.

A fehértemplomi kir. törvényszék területén fekvő s a Versecz város 10237 sz. tkvben irt A I (3781-3782) hr. sz. a. és 2381 öszs. sz. a. beltelkes ház 168 frtban megállapított kiküldési árban 1896. évi december hó 29-ik napján d. e. 9 orakor ezen kir. jbiróság árverelő helyiségében megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni, u. m.:

1. Ha a megállapított kiküldési áron felüli ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitézött ingatlan a kiküldési áron alól is eladatni fog.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át, vagyis 16 frt. 80 krt. készpénzben, vagy az 1881. évi 60. törv.-czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi november 1-én 3333. sz. ... k. igazságügy-miniszteri r. 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

E tekintetben kivételt képez az Erdélyrészi magyar jelzálog és hitelbank, melynek szabadságában áll bánatpénz letétele nélkül árverelni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. jbiróság telekkönyvi irodájában és a fentnevezett község előjáróságánál megtekinthetők.

Verseczen, 1896. évi október hó 9-ik napján.

A kir. jbiróság, mint tkvi hatóságánál.

Paulovics, kir. jbiró.

5159. szám — tkv. 1896.

Árverési hirdetés.

A verseczi kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Köszl János, Köszl Ferenc és Köszl Józsefnek önkéntes árverési ügyében az árverést az 1881. évi XL. t.-cz. 205 §-a értelmében az árverést elrendelte.

A fehértemplomi kir. törvényszék területén fekvő s a Versecz városi 5283 sz. tkvben irt 1738 hr. sz. 1042 öszs. sz. a. beltelkes ház a Haag Eleonora javára C 7 alatt bekebelezett haszonélvezeti jog fenntartásával 1597 frt. 20 krtban megállapított kiküldési árban 1896. évi december hó 28-ik napján délelőtti 9 orakor ezen kir. jbiróság árverelő helyiségében megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni, u. m.:

1. Utóajánlatot tevőre az 1881. évi LX. t. cz. 187 §. értelmében 250 frtos ajánlatos kötelező annál ocsóbban az ingatlan eladatni nem fog.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át, vagyis 159 frt. 72 krt. készpénzben vagy az 1881. LX. törv.-czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. november hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. R. 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. törvény-czikk 107. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. járásbíróóság telekkönyvi irodájában és a község előjáróságánál megtekinthetők.

Verseczen, 1896. évi október hó 16-ik napján.

A kir. jbiróság mint tkvi hatóságánál.

Paulovics, kir. járásbíró.

6638. sz. — 1895. tkv.

Árverési hirdetés.

A verseczi kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár javára Szabau Mária vegrehabilitást szenvedő elteni ügyben 505 frt. 19 kr., ennek 1893. évi január hó 31-től járó 6% kamata 19 frt. 85 kr. munkadíj 4 frt. 05 kr. eszményi bélyeg 15 frt. 65 kr. jelenlegi költség, továbbá esatlakozást nyert az oraviczai takarékpénztár javára 100 frt. ennek 1894. évi február hó 13-tól járó 8% kamata és 20 frt. 45 kr. erejéig az árverést elrendelte.

A fehértemplomi kir. törvényszék területén fekvő a Kis-Zsám község 95 sz. tkvben irt I 1 s. (185-186) hr. sz. a. 97 öszs. sz. ház, udvar és kert, az ugyanott 566 a hr. sz. alatti pótkert az ugyanott felvett (732-733) hr. sz. alatti számtól 6 megillető jutaléka 992 frtban megállapított kiküldési árban 1897. évi január hó 19-ik napján d. e. 9 orakor Kis-Zsámon a községi előjárósági irodában megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni u. m.:

1. Ha a megállapított kiküldési áron felüli ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitézött ingatlanok a kiküldési áron alól is eladatni fognak.

2. Árverezni kívánók bánatpénzüit tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át, vagyis 99 frt. 20 krt. készpénzben, vagy az 1881. 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított az 1881. november 1-én 3333 sz. a. kelt I. M. R. 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. járásbíróóság telekkönyvi irodájában és a fentnevezett község előjáróságánál megtekinthetők.

Verseczen, 1896. évi október hó 24-ik napján.

Kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság.

6268. sz. — 1896. tkv.

Árverési hirdetés.

A verseczi kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy De Portere Anna önkéntes árverési ügyében Ballan Juon késedelmes vevő kara és veszélyére a temesi agrár takarékpénztár kérelmére kinek költségei 10 frt. 50 krtban állapítottak meg, az árverést elrendelte.

A fehértemplomi kir. törvényszék területén fekvő s a Germán község 82 sz. tkvben irt A I (550-554 5) hr. sz. ingatlanra 782 frtban megállapított kiküldési árban 1896. évi december hó 28-ik napján délutáni 2 orakor ezen kir. jbiróság árverelő helyiségében megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni u. m.:

1. Ha a megállapított kiküldési áron felüli ígérete senki sem tenne, az árverésre kitézött ingatlan a kiküldési áron alól is eladatni fognak.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át, vagyis 78 frt. 20 krt. készpénzben, vagy az 1881. 60. törvény-czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi november 1-én 3333 sz. a. kelt I. M. R. 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. járásbíróóság tkvi irodájában és a község előjáróságnál megtekinthetők.

Verseczen, 1896. évi október hó 13-ik napján.

Kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

„Képes Családi Lapok.”

A legelősebb és azért a legelterjedtebb képes hetilap! Megjelenik minden héten bő szépirodalmi és ismeretterjesztő tartalommal és külön beköthető regénymelléklettel.

Havonként kétszer „Hölgyek Lapja” című fél éves mellékletet ad, párisi divatképekkel és bő divattudósítással.

A „Képes Családi Lapok” olyan szellemben és irányban van szerkesztve, hogy ifjú és öreg külön s együttve élvezettel olvashatja.

A „Képes Családi Lapok”-ba a régi és újabb írói és költői gárda mind-n számottevő tagja dolgoz'k.

A „Képes Családi Lapok”-nak regényei, elbeszélései, rajzai, humorcskéi, költeményei, kedélynemesítő olvasmányok. Irányzikkéivel a társadalom minden kérdéseire kiterjeszkedik. Orvosi s egyéb czikkjei pedig tanulságosak.

A „Képes Családi Lapok” minden évben négy regényt ad mellékletül, még pedig csinos színes borítékkal, éves előfizetőinek.

A „Képes Családi Lapok” borítéka szellemes és szórakoztató csevegések, illetve kérdések feleletek tárháza.

A „Képes Családi Lapok” előfizetői díjlatlanul közölhetik gondolataikat az „előfizetők postájában”.

A „Képes Családi Lapok” képei lehetőleg alkalom szerűek, díszesek és tanulságosak.

A „Képes Családi Lapok” 1897. január első számával XIX-ik évfolyamába lép.

Ez újvvi számában következő érdekes és kiváló közlemények jelentek meg:
Csendes világ, regény, Beniczkyne Bajza Lenkétől; Evfordulón, költemény, Jámbar Lajostól; Régi történet, lezély, Lauka Gusztávtól; Hogyan ruházkodjunk télen? orvosi czikk, dr. Fodor tanártól; Bal után, vig morológ Oláh Györgytől; A költő, költemény, Feleki Sandortól; Versek zenére, költemény, Rudnyánszky Gyulától; Boldog újévet! élekep, Mericzayné Karossa Irmától; Megnyugtató történet, freskó Krudy Gyulától; En is! regény, Tolnay Lajostól.

Mutatónyiszámokat bármikor szívesen küld a „Képes Családi Lapok” kiadóhivatala Budapest Vadász-u. 14. saját házában.

Előfizetési árak

a „Képes Családi Lapok”-ra a „Hölgyek Lapja” című divatlappal és a regénymelléklettel együtt:

Egész évre . . . . . 6 forint.

Fél évre . . . . . 3 forint.

Negyed évre . . . . . 1 forint 50 kr.

FIGYELMEZTETÉS.

A ki 3 új előfizetőt gyűjt s az előfizetési összeget egyszerre beküldi, annak elismerésül egy díszes emlékkönyvet küld a kiadóhivatal.

Kérjük az előfizetéseket megújítását, s lapunknak az ismerősök köreiben terjesztését.

A ki az egész évre szolo hat frtnyi előfizetési összeget 80 kr. csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak elismerésül 4 regényt küldünk; a ki 3 frt. előfizetési összeget 40 kr. csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküld, annak két regényt küldünk elismerésünk jeléül, és a ki csak 1 frt. 50 krnyi negyedévi előfizetési díjat 20 kr. csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküld, annak a kiadóhivatal egy regényt küld jutalmul.

Előfizetéseket (a hónap bármely napjától) elfogad a „KÉPES CSALÁDI LAPOK” kiadóhivatala, Budapest, Vadász-utca, 14. szám.

A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona s nyomása. Versecz.

Melléklet a „Délvidék“ december hó 13-án megjelent 50-ik számához.

„FORTUNA“ Aranybánya-Részvény-Társaság.

PROSPECTUS.

„Fortuna“ Aranybánya-Részvény-Társaság cég alatt ez évi november hónap 19-én Tokaji Nagy Lajos kir. közjegyző közbenjöttével és hivatalos helyiségében

2.000.000 korona teljesen befizetett részvénytőkével

részvénytársaság alakult, melynek célját az erdélyre szánt elbányagolt aranybánya-ipar fellendítése képezi, első sorban pedig a Szent-Endre nevű aranybánya megvétele és kiaknázása.

Erdélybenkétezer esztendő óta foglalkoznak az emberek aranybányászattal s egész nagy vidék kizárólag abból él. Ennek dacára a bányászat a leghihetlenebb módon primitív. Egy bányának sincs üzemi tőkéje, egynek sincsenek gépei, a zuzó-malmok pedig oly tökéletlenek, hogy a köben levő aranyat több mint a fele veszen-dőbe megy.

S ez eljárás mellett is több mint 14 méterháza aranyat produkál három millió korona értékben az a kicsiben való bányászkodás, melyet apró emberek, iparosok, parasztok tartanak fenn. Csak néhány bánya van erősebb, még pedig külföldi kezeken. E külföldiek, nem ismerve a viszonyokat, néhány gyengébb bányát vásároltak össze s ennek dacára is nagy jövedelmeket értek el, 20-30 százalékot osztottak föl, sőt annál többet.

Ideje, hogy a hazai tőke ezekkel a bányákkal foglalkozzék, sőt kötelessége, mely kötelességnek teljesítése nagy anyagi hasznot is biztosít.

A társaság, mely az imént megalakult, a Szent-Endre-bánya megvételeére szerződést kötött, s első sorban ezt a bányát szándékozik üzembe venni. E bánya Bucsum községben fekszik, Abrudbánya város közvetlen közelében. Tőzomszédos a Szent-Endre bányával a Concordia-bánya, mely több millió forint értékű aranyat adott. A Concordia-bánya részvényesei jobbra vidékbeli parasztemberek, üzlettökejük nincs, mert a nyert aranyom minden békén elosztották s gépeik sincsenek, mégis husz esztendőn keresztül évente 400-600.000 koronát osztottak egymás között tiszta haszon gyanánt.

A Szent-Endre bányában ugyanazon aranyerek jönnek elő, melyek a Concordiában, s az új társulat megfelelő üzlettőkével és a legújabb rendszerű zuzó-malmokkal fogja folytatni az üzemet.

Nyolc aranyér fél van már a Szent-Endre bányában tárva, mind olyanok, melyek a Concordiában is ismeretesek, s melyek emitt is aranyban gazdagok, s ugyanolyan aranyminőséget fognak adni, mint a Concordia.

E bánya felől St. Ludwig Rainer bécsi ismert szakértő és volt aranybánya-igazgató, ki azt kétszer is megvizsgálta, következő nyilatkozatot teszi:

„Az V-ik telérről jelentésemben befejezett s általam sajátkezűleg leszedett anyag 23 gr. finom aranyat adott egy tonnára, melyből 17.4 gr. foncsorítható arany volt 28.53 frt. értékben, 5.6 gr. pedig kötött állapotban levő arany 8.40 frt. értékben. Gyakorlatban ebből 70% azaz 25.85 frt. érték lesz kinyerhető.“

Ugyancsak ő a következőket írja:

„Tőkével rendelkező és észszerűen vezetett bányavállalatok számára Erdély rendkívül hálás talaj, csak érteni kell bevárni türellemmel a kedvező pillanatot, s azandó alkalommal gyorsan cselekedni . . . Azon szilárd meggyőződéssel zárom jelenfésmet, hogy a Szt-Endre bánya rövid idő alatt az ország nagy és jövedelmes bányavállalatai közé méltán lesz sorolható.“

A bánya öt közép bányatárból áll s több mint 75.000 m² méter felülettel bír, úgy, hogy sok esztendőre elegendő zuzóanyagot bír szállítani.

A „Fortuna“ részvénytársulat 2.000.000 korona alaptőkével alakult meg, úgy, hogy elegendő üzleti tőke álljon rendelkezésre és a szükséges gépek, zuzó-malmok a legjobb rendszer szerint megépíthetők legyenek. Az alakuló közgyűlésen az alulírott igazgatóság és felügyelő-bizottság választott meg.

A zuzó-malmok úgy lesznek berendezve, hogy naponta 80 tonna ércet dolgozzanak fel.

E művelet mellett a társulatnak renkívül fényes prosperiálás ígérkezik. A minden kétséget kizáró fenti adatokra támaszkodva, a várandó haszon a következő szám-tételeket mutatja:

Egy tonna érc átlag . . . . . 51 korona 70 fillér
értékű aranyat ad, vagyis 80 tonna érc . . . . . 4136 korona — fillér
értékű aranyat.

Tönnánkinti költség (az összes kiadások betudásával)

12 korona . . . . . = 960 korona — fillér
Marad naponta . . . . . 3176 korona — fillér

Ez kitesz 350 munkanapon át (az üzem folytonos) kerek 1.111.600 koronát.

E számításnál azonban csak a zuzóércben található arany vétetett tekintetbe; mind a mellett egy a Szent-Endre bányában, mint a tőzomszédos Concordiában tö-mérdek szabadarany fordul elő. Ha tehát ennek értékét a fenti összegnek csak 25%-ával számítjuk, vagyis 277.900 koronával, akkor is mindezek szerint 1.381.500 koronányi évi tiszta haszon mutatkozik.

A nyereség porarany e számításban szintén nem vétetett tekintetbe. Ennek értéke is emelni fogja a fenti összeget 8-10%-kal. Ha tehát a várandó évenkénti tiszta hasznot

1.200.000 koronára

tesztjük, úgy ez szigorúan szolid alapon nyugszik, minden előre nem látottak tekintetbevételével. Ezek szerint minden kétséget kizáróan a részvénytőkének 60%-nyi jövedelmezősége tökéletesen biztosítható mutatkozik.

A „Fortuna“ Aranybánya-Részvény-Társaság az alakuló közgyűlésen elfogadott alapszabályok szerint 2.000.000 korona teljesen befizetett alaptőkével, egyelőre 30 évi időtartamra alakult meg. E 2.000.000 korona részvénytőke felosztatik 80.000 darab 25 korona névértékű részvényre.

Az osztalék felosztása, valamint a társaság nyilvános tanácskozásai minden négy hónapban történnek, és az eredmény az összes magyar, osztrák és németországi nagy lapokban fog közzététetni.

Az igazgatóság:

Hg. Batthyány-Strattmann Ödön, Böer Béla, Gr. Festetics Géza,
elnök Abrudbánya polgármestere.

Gr. Berchtold Miklós, Hammond Eduard P. T., Langerman James W. S.,
az északamerikai Egyesült-Államok volt főkonzulja. San-Franciskóból.

A felügyelő-bizottság:

Kálnoki Henrik, Hoitsy Jenő, Grátzy János,
elnök.

Aláírási felhívás.

A prospektus alapján alólírott syndikátus az ez évi novemb. 19-én 2.000.000 korona teljesen befizetett részvénytőkével megalakult és a budapesti kereskedelmi és váltótörvényszéknél bejegyzett

„FORTUNA“ Aranybánya-Részvény-Társaság

40.000 db 25 korona névértékű részvényére ezennel aláírási felhívást bocsátanak ki.

A „Fortuna“ Aranybánya-Részvény-Társaság 2.000.000 korona alaptőkével egyelőre 30 évi időtartamra alakult meg. E 2.000.000 korona részvénytőke felosztatik 80.000 db 25 korona névértékű részvényre.

A részvényeket 25 koronájával - 12 frt. 50 kr. becsátjuk a közönség rendelkezésére, hogy így a kevésbbé vagyonos közönség is részt vehessen ezen nyereségteljes vállalatban.

A Szent-Endre bányából származó aranytartalmu kövek példányai a „Fortuna“ Aranybánya-Részvény-Társaság irodájában Budapest, V., Fürdő-utca 4. sz. a hivatalos órák alatt d. e. 9-1-ig és d. u. 3-6-ig megtekinthetők.

A részvénytársaság 80.000 db részvényéből részben az igazgatóság, részben pedig az alulírottak által képviselt syndikátus 40.000 dbot egyelőre maguknak tartanak meg.

Az aláírások a „Fortuna“ Aranybánya-Részvény-Társaság részvényeire folyó évi

december hó 12-től bezárólag december hó 20-ikáig

tartanak. Aláírási bejelentések és befizetéseket elfogad a „Fortuna“ Aranybánya-Részvénytársaság irodája: Budapest, V., Fürdő-utca 4.

Az aláírásnál minden egyes aláírt 25 korona 12 frt. 50 kr. névértékű részvényre 12 korona 6 frt. fizetendő le. A többi 6 frt. 50 kr. egy hónappal később, vagyis 1897. jan. 15-ig teljesítendő. Az aláírók jogosítva vannak azonban az egész részvényösszeget is azonnal lefizetni, mely esetben a végleges részvények is megjelenésük után azonnal kiszolgáltatnak.

Magától értetődik, hogy az alulírottak által képviselt syndikátus fentartja magának azt a jogot, hogy az aláírásokat a jegyzések mérve szerint leszállítsa. A jegyzésekre esetleg jutó részvények mennyiségét lehetőleg gyorsan fogja az aláírókkal közölni.

Budapest, 1896. december hónapban.

A „Fortuna“ Aranybánya-Részvény-Társaság syndikátusa.

1896. december

A „Fortuna“ Aranybánya-Részvény-Társaság

részvényeladási syndikátusának

Budapestben,
V., Fürdő-utca 4.

Alólírott a mellékelt prospektus és aláírási felhívás értelmében a „Fortuna“ Aranybánya-Részvénytársaság részvényeiből ezennel . . . . . drb, azaz . . . . .

. . . . . drb 25 korona névértékű részvényt veszek és kötelezem magam jelen aláírással egyidejűleg minden 25 korona névérték után 12 koronát, összesen . . . . . koronát a további részvényenkint 13 koronát, azaz . . . . . koronát, pedig lekösőbb 1897 január 15-éig a „Fortuna“ Aranybánya-Részvény-Társaság hivatalos helyiségében (Budapest, V., Fürdő-utca 4. sz.) készpénzben lefizetni.

Aláírás: . . . . .

Cím: . . . . .

Ez a levél kelleleg kitöltve és aláírva „Fortuna“ Aranybánya-Részvény-Társaság czimére (Budapest, V., Fürdő-utca 4. sz.) beküldendő.

